

คำประกาศถวายสดุดี
ของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เนื่องในวันที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงมหาดไทย
ครบรอบ ๑๒๐ ปี
วันอาทิตย์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕

เนื่องในกาลสมัย แห่งวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงมหาดไทย
วันที่ ๑ เมษายน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีพระบรม
ราชโองการตั้งกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช
๒๔๓๕ และได้ทรงมอบหมายให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา
ดำรงราชานุภาพ ดำรงตำแหน่งองค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ใน
ฐานะองค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย พระองค์ได้ทรงวางรากฐาน
อันมั่นคงให้แก่กระทรวงมหาดไทยเป็นอันมาก อาทิ ทรงจัดวางระบบ
การบริหารราชการที่ทันสมัยของกระทรวงมหาดไทย ทั้งในส่วนกลาง
และส่วนภูมิภาค ทรงวางรากฐานการปกครองแบบเทศาภิบาลและ
สุขาภิบาลอันเป็นพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
ทรงตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ งานตำรวจภูบาล
และภูธร ทรงกำหนดความหมายของงานมหาดไทยให้ชัดเจนว่า
“บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ทรงรับสนองพระบรมราโชบายในการทำนุบำรุง
ประเทศชาติ ประชาชน ด้วยการสดับรับฟังทุกข์และสุขของ
ประชาชนอย่างถ่องแท้ด้วยพระองค์เอง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระ

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมี พระราชดำรัสว่า กรมดำรงฯ มอบดวงใจให้
กระทรวงมหาดไทย เพราะกระทรวงมหาดไทย คือ ผู้ดูแลประเทศชาติ
และประชาชนชาวไทยให้มีความร่มเย็นเป็นสุข

-๒-

ด้วยพระกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ และ
ประชาชนจนเป็นที่ประจักษ์ในระดับนานาชาติ ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๕
องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ
UNESCO จึงถวายการสดุดีให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา
ดำรงราชานุภาพ ทรงเป็น “บุคคลสำคัญของโลก” พระองค์แรกของ
ประเทศไทย ยิ่งความภาคภูมิใจให้แก่บุคลากรของกระทรวงมหาดไทย
เป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ ถือว่าเป็นปีมหามงคล
ยิ่งของกระทรวงมหาดไทย กล่าวคือ เป็นปีที่ครบ ๑๕๐ ปี วันประสูติ
ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพองค์ปฐม
เสนาบดี และครบรอบ ๕๐ ปี ที่ UNESCO ได้ยกย่องพระองค์ท่านให้
เป็นบุคคลสำคัญของโลก และเป็นปีที่กระทรวงมหาดไทยมีอายุครบ
๑๒๐ ปี

ตลอดระยะเวลา ๑๒๐ ปี บุคลากรของกระทรวงมหาดไทย
ได้ยึดถือพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรง
ราชานุภาพ องค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเป็นแบบอย่างในการ

ปฏิบัติหน้าที่ ถึงแม้จะพบกับปัญหาอุปสรรคนานัปการก็ไม่เคยหวั่นไหวย่อท้อ เนื่องด้วยความวิริยะอุตสาหะ และจิตวิญญาณของการเป็นข้าราชการที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน จึงทำให้บุคลากรของกระทรวงมหาดไทยทุกยุคทุกสมัยมีความเข้มแข็งและอดทน สามารถเรียนรู้และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเฉียบแหลมและเหมาะสม จนสามารถนำพากระทรวงมหาดไทยพัฒนาเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน

-๓-

ด้วยอานิสงส์แห่งความกตัญญูกตเวทิตาธรรมของปวงข้าพระพุทธเจ้า บุคลากรในสังกัดกระทรวงมหาดไทยทั้งหลาย ที่ต่างเพียรบำเพ็ญกุศลสนองพระเดชพระคุณถวาย ขอเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพในโอกาสครบ ๑๕๐ ปีวันประสูติ และครบรอบ ๕๐ ปี ที่ UNESCO ได้ประกาศถวาย สดุดีให้พระองค์ท่านทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ซึ่งเป็นคนไทยพระองค์แรก กับอีกขออัญเชิญดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้โปรดถวายการอภิบาลรักษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ขอจงทรงพระเจริญยั่งยืนนาน และโปรดประทานพรแก่ประเทศชาติ ประชาชน และบุคลากรของ

กระทรวงมหาดไทย จงมีความสุขสิริสวัสดิ์วัฒนาสถาพร ตราบนิรันดร์
กาลเทอญ

.....

คำประกาศเจตนารมณ์
ของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เนื่องในวันที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงมหาดไทย ครบรอบ
๑๒๐ ปี
วันอาทิตย์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕

เนื่องในวันที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงมหาดไทย
ครบรอบ ๑๒๐ ปี ข้าพเจ้าในนามของข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยขอประกาศ
เจตนารมณ์ เพื่อแสดงจุดยืนและความมุ่งมั่นของกระทรวงมหาดไทย ในอันที่

จะยืนหยัดในพันธกิจรับใช้ประชาชนอย่างสุดความสามารถ แม้ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ ดังนี้

“กระทรวงมหาดไทย ต้องเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง พร้อมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กร ทั้งภารกิจ โครงสร้าง รูปแบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค วิธีการทำงานให้สอดคล้องกับแนวคิดยุทธศาสตร์ และผลประโยชน์ของชาติในทางเศรษฐกิจและสังคม การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการกระจายอำนาจ ในอันที่จะทำให้กระทรวงมหาดไทยในปัจจุบันและอนาคต สามารถปฏิบัติภารกิจหน้าที่เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน การสร้างความเจริญรุ่งเรือง และดำรงอยู่ของประเทศไทย ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข”

.....